

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ
«ИНСТИТУТ БИЗНЕСА БЕЛОРУССКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА»

ФАКУЛЬТЕТ «ВЫСШАЯ ШКОЛА БИЗНЕСА»

Кафедра инновационного управления

БАРАНОВ
Егор Андреевич

**ФОРМИРОВАНИЕ БЛАГОПРИЯТНОГО СОЦИАЛЬНО-
ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО КЛИМАТА В КОЛЛЕКТИВЕ (НА ПРИМЕРЕ
ВОЕННО-УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ)**

Магистерская диссертация

специальность 1-26 81 09 Технологии управления персоналом

Научный руководитель
Наталья Константиновна Плавник
к.п.н., доцент

Допущена к защите
«__» _____ 2019 г.
Заведующий кафедрой
инновационного управления
_____ Е.А. Поддубская
кандидат педагогических наук

Минск, 2019

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

КОЛЛЕКТИВ, КОММУНИКАТИВНЫЕ СПОСОБНОСТИ,
МЕЖЛИЧНОСТНЫЕ ОТНОШЕНИЯ, МОТИВАЦИЯ, ОБЩЕНИЕ,
ОРГАНИЗАТОРСКИЕ СПОСОБНОСТИ, СОЦИАЛЬНО-
ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ КЛИМАТ, СПЛОЧЕННОСТЬ, СТРАТЕГИЯ
ПОВЕДЕНИЯ, УДОВЛЕТВОРЕННОСТЬ

Цель исследования: выявление особенности формирования социально-психологического климата в коллективе (на примере военно-учебных заведений Республики Беларусь).

Актуальность темы исследования обуславливается тем, что благоприятный социально-психологический климат трудового или учебного коллектива является одним из важнейших условий повышения качества выполняемой деятельности.

Объект исследования: социально-психологический климат.

Предмет исследования: формирование социально-психологического климата в коллективе.

В работе проведен анализ уровня благоприятности социально-психологического климата и развития коммуникативных и организаторских способностей, мотивационных стратегий. В исследовании приняли участие 213 курсантов, из 6 коллективов. В большинстве групп отмечается положительный (благоприятный) микроклимат. Статистическая обработка данных показала, что чем выше уровень благополучия в коллективе, тем лучше развиты у респондентов коммуникативные и организаторские способности и тем больше у них выражены такие мотивационные стратегии как интернально-объективная (лев), экстернально-объективная (тигр). Таким образом, подтвердилось предположение о том, что существует взаимосвязь между оценкой социально-психологического климата, уровнем развития коммуникативных, организаторских способностей и мотивационными стратегиями поведения.

Была разработана программа тренинга, состоящая из 10 занятий, в процессе которых идет обучение сотрудников правилам межличностного взаимодействия, стратегиям выхода из конфликтных ситуаций, способам адекватного реагирования на критику; развивается эмпатия, совершенствуются коммуникативные навыки. Все это способствует улучшению социально-психологического климата, сплочению коллектива.

Область возможного практического применения проведенных исследований: материалы исследования могут применяться: при подготовке будущих военных психологов, для разработки материалов по профилактике неблагоприятного социально-психологического климата в воинском коллективе, в консультативной практике психолога, работающего в воинской части, при анализе совместимости военнослужащих в воинских коллективах.

Магистерская диссертация содержит 54 страницы текстового материала, 7 таблиц, 7 иллюстраций, 6 приложений, библиография составляет 54 источника.

GENERAL DESCRIPTION OF WORK

TEAM, COMMUNICATIVE ABILITIES, INTERPERSONAL RELATIONSHIPS, MOTIVATION, COMMUNICATION, ORGANIZING ABILITIES, SOCIO-PSYCHOLOGICAL CLIMATE, COMPLEXION, STRATEGY OF BEHAVIOR, SATISFACTION

The purpose of the study: to identify the features of the formation of the socio-psychological climate in the team (for example, military educational institutions of the Republic of Belarus).

The relevance of the research topic is determined by the fact that the favorable socio-psychological climate of the working or educational team is one of the most important conditions for improving the quality of the activities performed.

Object of study: socio-psychological climate.

Subject of research: the formation of the socio-psychological climate in the team.

The paper analyzes the level of auspiciousness of the socio-psychological climate and the development of communication and organizational skills, motivational strategies. The study involved 213 cadets from 6 teams. Most groups have a positive (favorable) microclimate.

Statistical data processing showed that the higher the level of well-being in a team, the better developed the communicative and organizational skills of the respondents and the more expressed such motivational strategies as internally objective (lion), external-objective (tiger). Thus, it was confirmed the assumption that there is a relationship between the assessment of the socio-psychological climate, the level of development of communication, organizational skills and motivational behavioral strategies.

A training program was developed, consisting of 10 lessons, in the course of which employees are trained in the rules of interpersonal interaction, strategies for getting out of conflict situations, ways to respond adequately to criticism; empathy develops, communication skills are improved. All this contributes to the improvement of the socio-psychological climate and the cohesion of the team.

The area of possible practical application of the research: research materials can be used: in the preparation of future military psychologists, in the development of materials for the prevention of an unfavorable socio-psychological climate in a military team, in the counseling practice of a psychologist working in a military unit, in analyzing the compatibility of military personnel in military teams.

Magisterial dissertation contains 54 pages of textual material, 7 tables, 7 illustrations, 6 applications, bibliography is 54 sources.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ

КАЛЕКТЫЎ, КАМУНІКАТЫЎНЫЯ ЗДОЛЬНАСЦІ, МІЖАСОБАСНЫЯ АДНОСІНЫ, МАТЫВАЦЫЯ, ЗНОСІНЫ, АРГАНІЗАТАРСКІЯ ЗДОЛЬНАСЦІ, САЦЫЯЛЬНА-ПСІХАЛАГІЧНЫ КЛІМАТ, ЗГУРТАВАНАЯ, СТРАТЭГІЯ ПАВОДЗІН, ЗАДАВОЛЕНАСЦЬ

Мэта даследавання: выяўленне асаблівасці фарміравання сацыяльна-псіхалагічнага клімату ў калектыве (на прыкладзе ваенна-навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь).

Актуальнасць тэмы даследавання абумоўліваецца тым, што спрыяльны сацыяльна-псіхалагічны клімат працоўнага або навучальнага калектыву з'яўляецца адной з найважнейшых умоў павышэння якасці выконваемай дзейнасці.

Аб'ект даследавання: сацыяльна-псіхалагічны клімат.

Прадмет даследавання: фарміраванне сацыяльна-псіхалагічнага клімату ў калектыве.

У працы праведзены аналіз ўзроўню спрыяльнасці сацыяльна-псіхалагічнага клімату і развіцця камунікатыўных і арганізатарскіх здольнасцяў, матывацыйных стратэгий. У даследаванні прынялі ўдзел 213 курсантаў, з 6 калектываў. У большасці груп адзначаецца станоўчы (спрыяльны) мікраклімат. Статыстычная апрацоўка дадзеных паказала, што чым вышэй узровень дабрабыту ў калектыве, тым лепш развітыя ў рэспандэнтаў камунікатыўныя і арганізатарскія здольнасці і тым больш у іх выяўленыя такія матывацыйныя стратэгіі як інтэрнальна-аб'ектыўная (леў), экстэрнальна-аб'ектыўная (тыгр). Такім чынам, пацвердзілася здагадка аб тым, што існуе ўзаемасувязь паміж ацэнкай сацыяльна-псіхалагічнага клімату, узроўнем развіцця камунікатыўных, арганізатарскіх здольнасцяў і матывацыйных стратэгіямі паводзін.

Была распрацавана праграма трэнінгу, якая складаецца з 10 заняткаў, у працэсе якіх ідзе навучанне супрацоўнікаў правілах міжасобасных ўзаемадзеяння, стратэгіям выхаду з канфліктных сітуацый, спосабам адэкватнага рэагавання на крытыку; развіваецца эмпатыя, ўдасканалваецца камунікатыўныя навыкі. Усё гэта спрыяе паляпшэнню сацыяльна-псіхалагічнага клімату, згуртаванню калектыву.

Вобласць магчымага практычнага прымянення праведзеных даследаванняў: матэрыялы даследавання могуць прымяняцца пры падрыхтоўцы будучых ваенных псіхолагаў, для распрацоўкі матэрыялаў па прафілактыцы

няшчаснага сацыяльна-псіхалагічнага клімату ў вайсковым калектыве, у кансультацыйнай практыцы псіхолага, які працуе ў вайсковай частцы, пры аналізе сумяшчальнасці вайскоўцаў у воінскіх калектывах.

Магістарская дысертацыя змяшчае 54 старонак тэкставага матэрыялу, 7 табліц, 7 ілюстрацый, 6 прыкладанняў, бібліяграфія складае 54 крыніц.